

HELME KALMISTU HOOLDAMISE JA KASUTUSE EESKIRI

I ÜLDEESKIRI

1. Kalmistu hooldamisel ja kasutamisel juhindutakse Eesti Vabariigi seadustest ning muudest seadusaktidest ja käesolevast eeskirjast.
2. Kalmistul töid tegevad füüsilised ja juriidilised isikud on kohustatud lähtuma käesolevast eeskirjast.
3. Helme kalmistu on EELK Helme Maarja koguduse omandis ja on määratud avalikuks kasutamiseks.
4. Kalmistu haldamist korraldab/korraldavad EELK Helme Maarja koguduse poolt määratud või volitatud füüsiline või juriidiline isik(ud) (edaspidi haldaja/haldajad).
5. Kalmistu peaväravate juurde paigaldatud teadetetahvlite korrashoiu eest vastutab haldaja.

6. Kalmistu kohta peab haldaja järgmist dokumentatsiooni:
  - 6.1. kalmistu plaan;
  - 6.2. hauaplatside kasutuslepingute raamat;
  - 6.3. matmise register;

7. Kalmistu arhiveeritav dokumentatsioon asub EELK Helme Maarja koguduse arhiivis.

8. Kalmistul tagatakse haldaja poolt:
  - 8.1 kalmude korrastamiseks vajalikud tööriistad (tagab heakorra töötaja);
  - 8.2 teadetetahvlid teabega teenuste kohta;
  - 8.3 kalmistupühade läbiviimise paiga korrasolek;
  - 8.4 surnute matuse-eelseks säilitamiseks ja matuse-talituse toimetamiseks vajalikud ruumid;
  - 8.5 parkimisplats surnuaia lähikonnas;
  - 8.6 veevõtkoht;

9. Kalmistul võivad tasulisi matuseteenuseid ja suuremahulisi hauaplatsi kujundamisteenuseid osutada vastavat tegevusluba omavad füüsilised ja juriidilised isikud ainult haldaja loal (haua kaevamine, hauasammaste paigaldamine).

10. Kalmistu ja hauaplatside korrashoidu jälgib haldaja, kelle õigused ja kohustused on kindlaks määratud lepinguga.

11. Kalmistu üldise heakorra tagab Helme vallavalitsus – haljasalade, peateede korrashoid.

II MATMISPLATSIDE ERALDAMISE TINGIMUSED JA KORD

12. Matmisplatside eraldamise, kalmistu kasutamise eeskirja täitmise kontrolli ja kalmistu korrashoiuga tegeleb kalmistu haldaja.

13. Matmisplats eraldatakse hauaplatsi kasutuslepingu sõlmimisel. Matmine hauaplatsile toimub **surmatõendi** ettenäitamisel. **Kalmistu haldaja matmisloata on haua kaevamine ja matmine keelatud.** Haudade avamine ja übermatmine võib toimuda vaid Eesti Vabariigi seadustes ette nähtud juhtudel ja korras (kohaliku omavalitsuse loal). Omavoliline haudade avamine on kriminaalkorras karistatav.

14. Kalmistul on võimalik taotleda erineva suurusega hauaplatse vastavalt kalmistu plaanile.

15. **Hauaplats eraldatakse hauaplatsi kasutuslepingu alusel tasuta 25 aastaks** vastavalt detailplaneerimise projektile maaeraldust vormistamata. Tähtaja lõppemisel on hauaplatsi kasutajal või tema pärijal (volitatul) õigus pikendada hauaplatsi eraldust järgmiseks 25 aastaks. Pikendamata hauaplatsid akteeritakse ja eraldatakse uuele kasutajale.

16. Kalmistu haldaja registreerib matmise registris, kus näidatakse ära surnu ees- ja perekonnanimi, sünni- ja surmaaeg, viimane elukoht, surmatõendi number ja tõendi väljaandja.

17. Kalmistu haldaja peab matmisplatsi taotlejale kätte näitama matmisplatsi asukohta ja märkima kohapeal platsi mõõdud. Matmisplats märgitakse kalmistuplaanile ja hauaplatsi kasutuslepingute raamatusse.

Hauaplatsi eraldades tuleb järgida põlist matmistava. Helme kalmistul maetakse kõik surnud ida-lääne suunaliselt (pea lääne pool, jaluts ida pool; abikaasade puhul mees lõuna pool, naine põhja pool). Hauatähis asub haa peatsis.

Hauaplatsi piirred peavad jääma hauaplatsi mõõtmetesse.

18. Ühe hauakoha mõõtmed on üldjuhul 1,25 x 2,5 m.

19. Tavapäraselt peab eelnevast matmisest kalmistu haldajale olema ette teatatud mitte vähem kui kolm ööpäeva. Pühapäeval, esmaspäeval ja riiklikel pühadel matusetalitusi ei korraldata. Matmine on lubatud ainult valgel ajal, kl.10.00 - 17.00. Kokkuleppe korral rakendatakse erandeid.

20. Kalmistu haldajal on õigus hauaplatsi kasutusaeg lõpetada juhul, kui hauaplats on jäetud hooldamata, s.o rohtunud, risustunud ning hauatähised, pingid ja teised ehitised näitavad ilmseid kõdunemise tundemärke. Selline hauaplats tähistatakse meeldetuletuseks hoiatustähisega. Kui järgneva ühe aasta jooksul hauaplatsi ei korrastata, lõpetatakse selle platsi kasutamiseõigus ja tähistatakse uuesti välja andmiseks vastavate tähistega.

21. Lahkunu matmisel perekonna hauaplatsile, peab matja (matuse tellija) tõendama enda seotust näidatava hauaplatsiga, esitades lahkunu surmatõendi.

III HAUAPLATSI KASUTAMINE JA HOOLDAMINE

22. Helme kalmistule võib matta kirstuga või tuhastatult urniga. (kirstud peavad reeglina olema kõdunevast materjalist) **Kirstuga matmisel peab haa sügavus olema vähemalt 2 meetrit** (mõjuval põhjusel muud lahendused), **urniga 0,80 meetrit**.

Haa kaevamisel väljatulnud säilmed maetakse tagasi haa põhja kaevatud süvendisse. Mahajäetud hauaplatsi haa plaadid maetakse samuti haa põhja. Kunstiväärtuslikud hauatähised säilitatakse hauaplatsil sobivas kohas.

23. Matmist takistavate hauatähiste ja haa rajatiste ajutine kõrvaletõstmine ning tagasipaigaldamine toimub matuse tellija kulul.

24. Hauaplatsi korrastab pärast matmist matja. Matmise käigus kõrvalolevatele haudadele tekitatud kahjustused likvideerib või hüvitab matuse korraldaja.

25. **Puude ja põõsaste istutamised tuleb eelnevalt kooskõlastada kalmistu haldajaga.**

Omavoliline puude ja põõsaste istutamine, vigastamine ning mahavõtmine on keelatud.

Hauaplatsi piirava heki kõrgus võib olla maksimaalselt 50 cm.

Suuri ilupõõsaid (sirelid, jasmiinid jms) tuleb piirata.

26. **Hauaplatsi piirete kõrgused tuleb kooskõlastada kalmistu haldajaga.**

27. **Matmisplatsi valdaja on kohustatud paigaldama hauaplatsi piires hauatähise, millele on kirjutatud maetu(te) ees- ja perekonnanimi ning sünni- ja surmadaatumid.** Matmisplatsi valdaja paigaldatud hauatähised ja –rajatised on tema omand.

27.1 Hauatähised on:

27.1.1 hauarist;

27.1.2 hauakivi;

27.1.3 hauasammas.

27.2 Huarajatised on:

27.2.1 hauaplatsi piirdeaed;

27.2.2 hauaplatsi piirav äärekivi;

27.2.3 olemasolev valatud ääris;

27.2.4 hauaplatsile istutatavad puud, põõsad ja hekk;

27.2.5 istepink.

28. Punktides 27.1 ja 27.2 loetletud objektide rajamisel tuleb lähtuda arhitektuurse planeeringu nõuetest. (Kooskõlastada kalmistu haldajaga, Helme vallaga, kogudusega, Muinsuskaitseametiga). Kasutada **looduslikku materjali**, looduslikke kivimeid jne. Lubamatu on kasutada piireteks plastmaterjali ja klaasi.

Erandite tegemiseks tuleb taotleda luba EELK Helme Maarja koguduselt, esitades rajatise kavandi.

29. Pealematmine samasse hauda võib toimuda mitte varem kui viisteist aastat arvestades eelmisest matmisest. (Sotsiaalministri määrus nr.156)

30. **Matmisplatsi valdaja peab hauaplatsi ja sellega piirnevad teosad ning müüriosa hoidma puhtana ja heakorrasstatuna.**

Prügi tohib panna ainult selleks ettenähtud kohtadesse. **Prügi tuleb sorteerida** vastavalt ettenähtud korrale. Looduslik prügi (oksad, lilled, lehed, pärjad, kimbud) paigutatakse tähistatud prügihunnikutesse. Mittekõdunev prügi (plastmass, küünlad, metall) paigutatakse prügikonteineritesse. Nendes prügi kohtadesse ei tohi tuua prügi väljastpoolt kalmistut (olmejäätmeid jm).

31. Kohalike omavalitsuste kulul omasteta maetute haudade korrasoleku tagab vastav kohalik omavalitsus.

32. **Kalmistu haldajal on õigus eemaldada või määrata eemaldamisele hooldamata puud, põõsad, kõdunenud ristid ja pingid.**

33. Matja paigaldatud hauatähised ja rajatised on tema omand. Omanik on kohustatud korrastama hauatähised, rajatised ja kalmud.

34. Kirstud peavad üldjuhul olema kergesti kõdunevast materjalist, vastasel juhul tehakse märke matmise registrisse.

IV AJALOO-JA KUNSTIMÄLESTISTENA KAITSE ALL OLEVAD HAUAPLATSID.

34. Kalmistul asuvate ajaloo- ja kunstimälestiste kohta sõlmib haldav ettevõtte hauaplatsi kasutaja ja mälestiste omanikuga kaitsekohustuse, millega kohustab neid jälgima kaitsealuste hauaplatside seisundit ja hoidma neid ettenähtud korras.

35. Kõik muudatused kaitsealustel hauaplatsidel peavad olema kooskõlastatud vastavalt kehtivale korrale.

36. Kaitsealuse hauaplatsi kasutaja loobumisel hauaplatsi edasisest hooldamisest läheb kaitsealuse hauaplatsi valdamise õigus üle kalmistu haldajale.

V KALMISTU SISEKORD

37. Kalmistu haldaja on kohustatud:

37.1. Hoidma üldkasutatavad alad korras ja puhtad.

37.2. Nõudma hauaplatside hooldajatelt kalmistu hooldamise ja kasutamise eeskirja täitmist.

37.3. Tagama käesolevate eeskirjade täitmise.

38. Kalmistul on keelatud:

38.1. risustada, rikkuda ja rüüstata hauaplatse ning üldkasutatavat territooriumi, tarvitada alkoholi, jalutada lemmikloomi;

38.2. kasutada mootorsõidukeid ilma haldaja loata;

38.3. laiendada omavoliliselt hauaplatse,

38.4. oma tegevusega rikkuda kalmistu rahu.

38.5. matta loomi;

38.6. prügi mahapanek selleks mitteettenähtud kohtadesse

39. Käesoleva eeskirja rikkujad kannavad vastutust seadusega ettenähtud korras. Kalmistu eeskirja rikkumise protokollid võivad koostada, asja arutada ning halduskaristust määrata politseiametnikud. Kalmistu eeskirja rikkumise protokollid võivad koostada ja asja arutada EELK Helme Maarja kogudus.